

Offentlig tjenstepensjon og konkurransesituasjonen

Bilde fra Øygarden kommune

Jon M. Hippe, Leder Offentlig sektor.
Forsikringsforeningen 25. januar 2022

Gladmelding - Gjennombrudd i markedet

- Konkurransen virker – kommunen vinner
- Mer enn 60 kunder med over 50 000 ansatte, medlemmer og pensjonister
- Storebrand har vunnet fullførte anbudskonkurranser i Kommune-Norge
- Vant på **årlig pris** i alle de gjennomførte konkurransene
- Engangseffekter og frigjort egenkapital kom i tillegg

Ny fleksibel buffer for kommunale ordninger innført fra 01.01.2022 – Viktig for Storebrand som langsiktig og konkurransedyktig leverandør

The screenshot shows the 'Kommunal Rapport' website. At the top, there's a navigation bar with links like 'Meninger', 'Nyheter', and 'Abonnement'. A prominent banner advertises a webinar titled 'Slik lykkes du med KLIMABUDSJETT' on November 2, 2021, featuring Kristin Halvorsen and Astrid Landstad. Below the banner, a large photo of a coastal village is featured in an article titled 'Storebrand vant Øygarden'. The article text states that Storebrand has won a competition to provide pension services to Øygarden, a move valued at 5.7 million kroner. Other sidebar elements include 'Se hele bildet!', 'HVER DAG!', and 'MER OM' sections with various news snippets.

Konkurranse uten anbud?

”

I år er det flere kommuner og bedrifter som har vurdert sin pensjonsordning. Men de fleste har etter en nøye vurdering landet på at de ønsker å bli værende i KLP.

- Egil Johansen, styreleder i KLP og kommunedirektør i Tønsberg kommune

DN Dagens Nyheter

Meny D2 Magasinet Dagens avis Kjøp DN Logg inn

Nyhetsstudio Fantasyfond Vinskj Prentid Ledelse Nyhetsbrev State nytt Sudoku Tips oss

Egil Johansen
Egil Johansen, styreleder i KLP og kommunedirektør i Tønsberg kommune

Innlegg

Innlegg: Våkne kommuner har lite å spare på pensjon

Kommunenes pensjonsutgifter er innbetaling av sparing til pensjonsordninger som er tariffavtalte - og derfor ikke noe det konkurreres på. Dermed er det begrenset hvor mye det er mulig å spare.

1 min Publisert 09.12.21 - 20:07 Oppdater: en måned siden

Å spare flere hundre millioner kroner er desverre noe så enkelt for kommunene som avdelingsdirektør Gunnar Nese i Konkursansettelystet vil ha det til, skriver Egil Johansen. (Foto: Hanna Kristin Hjørland)

Gunnar Nese, avdelingsdirektør i Konkursansettelystet, mener norske kommuner sover. Han oppfordrer i et debattinnlegg i DN 7. desember norske kommuner til å konkurranseutsette sine pensjonsordninger for å spare flere hundre millioner kroner.

Så enkelt er det desverre ikke.

KLP eies og styres av Kommune-Norge og Helse-Norge. Her er det vi som eiere og kunder som sitter med begge hendene på rattet gjennom styret i KLP og andre styrende organer.

Les også PDF Del

To fortellinger om styringsmodeller

- Ikke nødvendig å gjennomføre anbuds-konkurranser - egenvurdering tilstrekkelig
- KLP er en politisk fellesordning som per definisjon gir det beste tilbudet til alle
- Eierstyring gir gode vilkår uten å gå veien om anbud
- Godt kapitalisert selskap med stor herreløs kapital er i kundenes interesse – ikke avkastning og innelåst
- Dobbeltrøller i styrer og andre organer er ikke et problem – en ressurs tvert i mot?

- Innkjøp av tjenestepensjon er et regulært innkjøp omfattet av anskaffelsesreglene
- At et selskap er eid av kommuner gjør det ikke fornuftig å skjerme det fra konkurranse
- Eierstyring ikke tilstrekkelig for kommunene som styringsmiddel
- Herreløs kapital er problematisk. Søkt fjernet i norsk regulering – sentralt skille mellom eier og kunde
- Kommunalt eierskap stiller krav til ryddighet og bevissthet i forhold til dobbelttrøller

Markedserfaringer 2021

- Fortsatt lav kommunal bevissthet om anbudsplikt og svak anbudsvilje
- Argumentasjon og råd om at konkurranse er unødvendig og ikke hensiktsmessig
- Rene politisk argumenter fremmes sterkt av KLP og andre aktører:
 - "Storebrand er privat selskap som betaler utbytte og ønsker høye priser"
- Det er benyttet mange virkemidler for å hindre, stoppe eller avlyse pågående anbudsprosesser

Ålesund: Desinformasjon for å skape usikkerhet

Budskap:

Det vil komme et regelverk som forhindrer frigjøring av bufferkapital ved flytting i 2021.

Realiteten:

Det forelå på det tidspunktet ikke et forslag om dette. Det var ingen reell mulighet for at et slikt nytt regelverk skulle vedtas med tilbakevirkende kraft for 2021

Vedtaket i Ålesund:

"Kommunestyret er kjent med at det er stor sannsynlighet for at flytteregleverket kan bli endret i løpet av inneværende år. Dette vil medføre at bruk av bufferkapitalen til premiebetaling vil falle bort. Kommunestyret ønsker å avvente og se hva som blir konsekvensen av regelendringene og avlyser inntil videre konkurranseutsetting."

Oppsummert – Er normalisering av markedet mulig?

1

Kommunene er tjent med en normalisering av markedet

2

Kommunene og arbeidstaker-organisasjonene bør diskutere erfaringene og ta grep for et mer åpent og velfungerende marked.

3

Konkurransen i et ideologisk perspektiv tilslører - To private selskaper som det skal stilles likeverdige krav til

4

Tariffavtalens bestemmelse skal følges. Storebrand leverer i flere tariffområder. Anbud om pensjon har ikke utfordret ansattes situasjon.

Kommunen har alternativer – pensjonskasser, Storebrand og KLP - bruk dem!

Innlegg Gjermund Nesse

Penger å spare på pensjon – så lenge konkurran- sen er der

Synes norske kommuner at pensjon er søvndyssende? I så fall kan det koste dem dyrt. Her er det penger å spare – så lenge det er konkurrenter å velge mellom.

Gjermund Nesse, avdelingsdirektør for finans og kommunikasjon i Konkurransetilsynet

● Etter en lang periode med monopol, og KLP som eneste leverandør av kommunal tjenestepensjon, har konkurransen gjenoppstått: Storebrand har gjort comeback i markedet. Konkurransen gir norske kommuner en etterlenget mulighet til å spare penger, ettpålit uten at det går ut over pensjonsutbetalingene til egne ansatte. Dessverre viker det som at kommunene sover i timen. Om de ikke våkner snart, kan det være for sent.

Etter at Storebrand og DNB trakk seg ut av dette markedet i 2012, har norske kommuner kunnet sove med rimelig god samvittighet. Det har ikke vært noen andre leverandører enn KLP, så man har ikke hatt noe valg. Nå har altså Storebrand gjort comeback i markedet, og DNB har også uttrykt planer om det samme.

Siden Storebrand kom inn igjen i markedet i 2019, har bare to kommuner flyttet sine pensjonsordninger: Vestland fylkeskommune og nye Øygarden kommune, vest for Bergen.

Det kan koste norske kommuner dyrt å lukke øynene for den muligheten det nå er til å konkurranseutsette sine pensjonsordninger. Her er det penger å spare. Duse kan kommunene bruke på andre gode formål

Kanskje det er monopolisten de jubler for?

syet, er mangelen på anbudsutsetting. Det skjer i altfor liten grad.

For å høste gevinstene av konkurranse, må norske kommuner anbudsette sine pensjonsordninger.

Ullensvang kommune så en stund ut til å ha forstått betydningen av konkurranseutsetting. Men så snudde det. Det fremgikk nemlig i Hordaland Folkeblad 22. oktober at det var jubelscener i kommunestyresalen i Ullensvang etter at vedtaket om å konkurranseutsette tjenestepensjonen ble opphevet.

Man kan lure på hvem som er vinnerne. Det kan i alle fall ikke være de ansatte eller innbyggerne i Ullensvang kommune.

Kanskje det er monopolisten de jubler for?

I tilfellet med kommunal tjenestepensjon er de ansattes pensjon fastsatt, gjennom et tariffavtale. Selv pensjonen påvirkes ikke av graden av konkurranse i markedet, og de ansattes rettigheter vil være de samme, uavhengig av selskap. Det leverandøren konkurrerer om, vil være knyttet til forvaltning og administrasjon. Gjennom å konkurranseutsette på disse parametrene vil ulike aktører kunne konkurrere om kommunens pen-

↑ Noen hevder at kommunenes etterskap i KLP er et argument i seg selv for å velge KLP som leverandør av tjenestepensjon. Men så enkelt er det ikke, skriver Gjermund Nesse. Foto: Ørn E. Borglund/NTB

administrasjon, kan belt sikkert kommunen bruke på andre tjenester, til beste for innbyggerne sine.

Noen vil hevde at kommunenes etterskap i KLP er et argument i seg selv for at de bør velge dette selskapet som leverandør av tjenestepensjon. Men så enkelt er det ikke. Alle kommuner bør nå konkurranseutsette sine pensjonsordninger. I en anbudsprosess vil de ulike leverandørene konkurrere om å tilby en best mulig løsning.

Kommunene skylder sine innbyggere å velge det tilbudet som samlet sett er det mest økonomiske.

I markedet for kommunal tjenestepensjon forvaltes mer enn 500 milliarder kroner, og tillegg premier er på nesten 40 milliarder kroner. Det er vanskelig å vite hvor stor kostnadsbesparelse som vil være resultatet av konkurranse i dette markedet.

Men potensialet er stort. En kostnadsbesparelse som utgjør kun én promille av de forvaltede verdiene, vil bety en besparelse på rundt en halv milliard kroner årlig for kommunene.

Norske kommuner kan ikke tillate seg å sove i timen lenger. Mangende anbudsutsetting vil være en hovedårsaken til at markedet for kommunal tjenestepensjon har vært monopolisert i mange år. Endelig er det en mulighet til å utnytte konkurransen og spare penger. Denne muligheten kan man ikke ta for gitt. Heldigvis er det for sent, og da er vi tilbake til monopol.

Monopol er det som monopolisten som